

ก่อนที่เมืองไทยจะล่มสลาย

เรียน คุณสันต์กรณ์ ที่เคารพ

ผมได้รับเชิญให้เป็นที่ปรึกษาที่ติดตัวในการเตรียมงานประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 17 ซึ่งประเทศมาเลเซียได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพจัดงานนี้ในอีก 3 ปีข้างหน้า คงจะต้องเดินทางไปช่วยเขาเป็นช่วง ๆ ครั้งแรก ได้ออกเดินทางไปเมื่อ วันที่ 2 กันยายนที่ผ่านมา นำเอาคนไทยรวม 3 กลุ่มที่สนใจไปเรียนรู้ด้วย เพราะการเรียนรู้นี้ในเชิงเปรียบเทียบ น่าจะช่วยให้ผู้ที่สนใจศึกษาความจริงจากบทเรียนมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของชาติได้ แทนที่จะมานั่งมกกันอยู่แต่ในห้องเรียนห้องทำงาน หรือไม่ก็ออกไปเที่ยวช้อปปิ้ง

เริ่มต้น พอไปถึงสนามบินคอนเมืองก็มองเห็นแล้วว่า **เขาแก้ไข้ปัญหาเศรษฐกิจของเขาอย่างไรจึงได้ผลชัดเจน** เพราะหาแลกเงินมาเลยไม่ได้เลย ทำให้รู้ว่า **รัฐบาลของเขาสั่งไม่ให้ปล่อยเงินมาเลยออกนอกไปจนถึงโน่นแล้วจึงรู้ต่อไปอีกว่า รัฐบาลมาเลยไม่กักจะกบกับไอเอ็มเอฟ** แต่หันมาสอนให้คนไทยรู้จัก **ออกทุน**

การสอนให้ประชาชนรู้จักออกทุนคงไม่ใช่พูดแต่ปาก ผมมีโอกาสสัมผัสกับรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรียุบรวมทั้งคนทำงานของมาเลยลงมาถึงระดับล่าง เพราะตัวเองเป็นคนรัก **การเค้นคิดเค้น** อยู่แล้ว ทำให้รู้สึกว่าคุณในระดับสูงของเขาไม่ใช่ประเภทนั่งรถราคาแพง ๆ แต่งสูทแบบฝรั่งและชอบคุยกับคนระดับบน แต่เขามีบุคคลิกคลุกกับคนระดับล่าง จนกระทั่งบางครั้งมองแทบไม่ออกว่าเป็นผู้ที่มีตำแหน่งงานสูง ๆ งานพิธีก็ไม่ใช่ยึดติดอยู่กับพิธีการจืด ๆ อย่างบ้านเรา แต่มีความเป็นกันเองปรากฏออกมาให้รู้สึกได้

ถนนหนทางสะอาดสะอ้าน แทบจะไม่มีรู้สึกว่ามลพิษหลงเหลืออยู่อีก นอกจากนั้นที่สำคัญมากก็คือ **ไม่เพียงในเมืองเท่านั้นที่มีต้นไม้ร่มรื่นในหลาย ๆ จุด แต่ตลอดออกไปนอกเมืองไม่ไกลนัก มีป่าติดอยู่กับข้างถนนให้เห็นได้ชัดเจนทั่ว ๆ ไป** โรงแรมใหญ่ ๆ ไม่ใช่มีแต่หน้าคนต่างชาติดังบ้านเรา แต่กลับมองเห็นคนของเขาใช้ประโยชน์เป็นส่วนใหญ่ คนในกลุ่มที่เดินทางไปกับผมคงจะยืนยันความจริงเรื่องนี้ได้

ถ้ามีโอกาสปลอด ผมชอบนั่งรถแท็กซี่ เพราะคุยกับคนขับรถช่วยให้รู้ความจริงหลายเรื่อง โดยเฉพาะที่เห็นว่า **ความจริงอยู่ที่พื้นดิน** ดังนั้นคนที่ขึ้นไปอยู่ด้านบนแล้วไม่เห็นคุณค่าสิ่งที่อยู่กับพื้นดิน ย่อมมองไม่เห็นความจริง ผมคุยกับคนขับรถแท็กซี่ แทบจะรายไหนรายนั้นที่แสดงความชื่นชมกับผู้บริหารประเทศ เขาเห็นว่าเราไม่ใช่คนมาเลย จึงน่าจะพูดจากใจจริงมากกว่า

ฟังคนอื่นพูดน่าจะเชื่อถือได้ แต่ทวนกลับมามองบ้านเรา **คนที่ขึ้นไปมีอำนาจกลับพูดเองว่า เศรษฐกิจดีขึ้น** แทนที่จะตอบนักข่าวว่า **ต้องไปตามประชาชนดูเอง** จะมาถามผมในสิ่งที่ผมไม่สมควรจะเป็นผู้พูด นี่แหละครับที่ทำให้รู้สึกว่า **คนที่ขึ้นไปอยู่ด้านบนแล้ว ไม่รู้เขารู้เรา หรือ ไม่รู้ว่าอะไรเป็น เรื่องที่เราควรพูด อะไรควรให้คนอื่นพูด ไม่ใช่เราพูดเสียเอง** เงื่อนไขนี้เกิดจากความล้มเหลวซึ่งคนส่วนใหญ่ในระบบเป็นกันมานานแล้ว

ดังนั้น ถ้าขณะนี้เศรษฐกิจขยับตัวดีขึ้นจริง **มันก็ดีขึ้นแค่เพียงเปลือกนอก** มันดีขึ้นเพื่อตบหนักมากกว่าเก่า ไครสงสัยก็ขอให้รอดูกันต่อไป ผมพูดฝากไว้แค่นี้เท่านั้น **เพราะเรายังคงเค้นตามกันฝรั่งต่างชาติอย่างเห็นได้ชัด**

ทวนกลับไประหว่างช่วงที่ **เวียดนามแตกออกเป็นเนื้อกับได้แล้วทวนกลับมาฆ่ากันเอง** ซึ่งช่วงนั้นภายในประเทศมีการโก่งกินกันอย่างไม่มีการยับยั้งซึ่งใจอะไรเลย

ช่วงที่ **เวียดนามแตกใหม่ ๆ** ผมได้ยินเสียงจากทางมาเลเซียพูดว่า **ระวังให้ดี ขอให้จับคาอุไทยเข้าไว้** วันหนึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจมาถึงไทย แสดงให้เห็นว่า **มาเลเซียสนใจเรียนรู้จากอดีต เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนใช้กับประเทศตัวเองให้บังเกิดผลดี** แต่คนไทยยังไม่รู้สึกตัว ทั้ง ๆ ที่เราอยู่ใกล้ขีดเหตุการณ์มากกว่าเขา

คนมาเลยคนหนึ่งซึ่งมาอยู่ใกล้เราพูดว่า **การกินกันในประเทศก็มีอยู่บ้าง แต่กินพอหอมปากหอมคอ ไม่ใช่คั่งหน้าคั่งตากินกันเป็นล่ำเป็นสัน ทำให้แทบทุกสิ่งขึ้นมาอยู่บนโต๊ะมากกว่าอยู่ใต้โต๊ะมาก** จึงกลายเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์อย่างจริงจัง ช่วยประหยัดเงินของชาติได้อย่างมากมาย

ภาพสุดท้ายที่พบและขออนุญาตนำมาฝากไว้ให้คิดก็คือ คนไทยโกนผม แต่งกายเป็นพระสงฆ์ ไปยื่นเร่ขายลูปประจำคอลอยู่ริมถนนในย่านชุมชนคล้ายกับบ้านเรา แต่เป็นแหล่งที่อยู่ในนครกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งช่วงนั้นเป็นเวลาาร่วมสามทุ่มแล้ว ภาพดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อศาสนาไม่มากนักน้อย

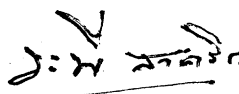
คนไทยที่เดินทางไปเพราะผม 3 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวนรวมกันแล้วก็คงร่วม 100 คน มีทั้งชาวสวน กับคนหลายวัย รวมทั้งชนรุ่นหลังและผู้สูงอายุ คนเหล่านี้ไม่ใช่พรรคพวกผม เพราะช่วงชีวิตที่ผ่านมา ผมไม่มีพวกและไม่มีพรรคซึ่งเอาพวกไปผูกคิไว้ เขาไปเพราะแรงศรัทธามากกว่า

คนเหล่านี้มาจากที่ต่าง ๆ มารู้จักกันที่นี่ บางคนก็เคยอยู่ในตำแหน่งงานสูง ๆ มาแล้ว ส่วนใหญ่พูดกันว่า บัญชาในบ้านเมืองของไทยทุกวันนี้ หนักมากยิ่งขึ้น เพราะการโกงกินระบาคไปทั่วทุกหัวระแหง

การโกงกินมีความหลากหลายทั้งทางตรงและสิ่งที่แอบแฝงอยู่ในระบบความคิด แม้มองที่การจัดการศึกษา การที่ครูเน้นเอาลูกศิษย์ไว้ในห้องเรียนก็คือการโกงกินโดยไม่รู้สึกรู้สึกลักษณะหนึ่ง ถ้าคิดได้ว่า เราเอาเงินภาษีจากประชาชนมาใช้ แต่ทำไมจึงไม่คิดปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักชีวิตประชาชน มากกว่าการเรียนในห้อง การศึกษาจึงเป็นพื้นฐานการมอมเมาอย่างสำคัญที่ทำให้คนออกไปโกงกินบ้านเมือง

สังคมทุกวันนี้ คนโกงกินบ้านเมืองสร้างช่องว่างกตัญญูคนบริสุทธิ์ไว้จนไม่อาจทำงานอะไรให้ได้ผลสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ แม้อาจโผล่ขึ้นมาบ้างไม่นาน แล้วคงถูกทำลายไปในที่สุด ผมขอฝากไว้เพียงแค่นี้ก่อนครับ ใครมีปัญญาที่ขอให้นำไปคิดกันเอาเอง ถ้าคิดไม่ได้ก็คงช่วยอะไรไม่ได้ กับอีกสิ่งหนึ่งซึ่งใคร่ขอฝากไว้ด้วยก็คือ "ขออย่าได้ยึดติดอยู่กับตัวบุคคลจนเกินเหตุผลเลยครับ เพราะไม่ช่วยให้อะไร ๆ ก็ขึ้นได้นาน แล้วก็ต้องยุบไปในที่สุด."

ด้วยความเคารพรัก

ระพี สาคริก

10 กันยายน 2542

ส่งหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
คอลัมน์ "ว่ายนน้ำ"